

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM FORDELING AV NORSK TIPPINGS OVERSKUDD TIL KULTURFORMÅL

HØRINGSUTTALELSE

Til: Kultur- og likestillingsdepartementet

Dato: 17.12.2025

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre 50 medlemmer består av programmerende og produserende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor, samt andre virksomheter med annen særlig tilknytning til bransjen.

Vi viser til Kultur- og likestillingsdepartementets høringsnotat av 19. september d.å. og takker for anledningen til å bidra med innspill til forslag til forskrift om fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping AS (spillemidler) til kulturformål.

§ 1 FORMÅL

NTO støtter på generelt grunnlag at fordelingen av spillemidler til kulturformål, på lik linje med fordelingen av spillemidler til idrettsformål og til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, skal skje etter en forskrift som bidrar til å tydeliggjøre hvilke prinsipper som ligger til grunn for fordelingen, og bidrar til åpenhet om prioriteringer og større forutsigbarhet for tilskuddsmottakerne.

§ 3 HVA DET KAN FORDELES MIDLER TIL

Spillemidlene til kulturformål er et viktig supplement til bevilgningene over statsbudsjettet, og vi anerkjenner at denne delen av spillemidlene i hovedsak skal gå til:

- a. kulturfrivillighet
- b. kulturtiltak for barn og unge, herunder Den kulturelle skolesekken og Frifondordningene
- c. kulturarenaer og utstyr
- d. andre kulturformål, hovedsakelig rettet mot barn og unge.

Barn og unge

Vi støtter forskriftens prioritering av barn og unge (bokstav b. og d.), og vil samtidig understreke at retten til kunst og kultur gjelder fra første leveår. Det er viktig at også barn under skolealder er en likeverdig del av denne prioriterte målgruppen, og vi mener at dette bør tydeliggjøres i forskriften, jf. utdypende uttalelse fra Unge Viken Teater.

Den kulturelle skolesekken

Vi er også positive til at Den kulturelle skolesekken (DKS) løftes frem særskilt som et prioritert formål. Det er gledelig at departementet i høringsnotatet understreker at målet med DKS er å gi alle skoleelever tilgang til *profesjonell* kunst og kultur, og at ordningen vurderes som en del av kjernen i formålet for spillemidler til kulturformål.

Det er behov for å styrke de økonomiske rammene for innholdet i DKS, slik at antallet kunstopplevelser kan opprettholdes og økes, samtidig som den kunstneriske og kulturfaglige kvaliteten i tilbudet sikres. En slik styrking er også nødvendig for å oppfylle det nasjonale målet om at DKS skal omfatte profesjonell kunst- og kulturformidling til barnehagebarn – uten at dette skjer på bekostning av tilbudet til elever i skolen.

Vi ser ellers frem til en egen forskrift om DKS som kan bidra til å tydeliggjøre de nasjonale målene med denne ordningen.

Profesjonelle aktører og tiltak

Videre forutsetter vi at også forskriftens bokstaver c. og d. åpner for tildeling av midler til profesjonelle aktører og tiltak.

FORHOLDET MELLOM SPILLEMIDLER OG STATSBUDEJETTET

Slik det er beskrevet i høringsnotatet ser departementet forvaltningen av tilskudd over statsbudsjettet og fra spillemidler i sammenheng.

Vi registrerer at departementet i budsjettforelegget for 2026, som et ledd i arbeidet med forskriften, forutsetter at enkelte tiltak rettet mot barn og unge og kulturfrivillighet finansieres av spillemidler til kulturformål i stedet for over statsbudsjettet fra 2026, og at departementet tilsvarende foreslår at tiltak som nå finansieres av spillemidlene blir finansiert over statsbudsjettet fra 2026. Det siste gjelder blant annet insentivordningen for ny dramatik.

I budsjettforelegget finner vi imidlertid ingen spor av de midlene til mangfolds- og inkluderings tiltak som flere av musikk- og scenekunstinstitusjonene mottok over spillemidlene i perioden 2023-2025.

Dette er midler som i perioden 2020-2022 ble omfordelt fra rammetilskuddet som en del av ABE-reformen. I 2023 ble de tatt ut av institusjonens driftstilskudd og overført til spillemidler som øremerkede prosjektmidler, og vi er kjent med at disse midlene ikke videreføres over spillemidlene f.o.m. 2026.

Vi legger til grunn at de profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjonene skal finansieres over statsbudsjettet, og har tidligere uttalt oss kritisk til departementets oppsplitting og flytting av deler av rammetilskuddet til spillemidlene. Denne delen av tilskuddsforvaltningen har ført til stor uforutsigbarhet for de institusjonene det gjelder.

Dersom en forskrift for fordelingen av spillemidler til kulturformål kan bidra til større forutsigbarhet i tilskuddsforvaltningen er det positivt. En forutsetning for det er at de formålene som ikke lenger vil prioriteres i fordelingen av spillemidlene, faktisk videreføres over statsbudsjettet.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Bodil Kjelstrup
styreleder

Morten Gjellen
direktør